

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna
Apare zilnic

Abonamentul:

Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei

Articole și corespondențe

se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor

un cm.² 10 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile

se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Sulemeneală umanitaristă

Gazetele din capitala Ungariei, mai mult sau mai puțin milenare, au fost pâlite recent de-o irezistibilă pasiune pentru virtutea omeniei, care trebuie să fie cea mai elementară podoabă a oricărui suflet de creștin. Rar ne-a fost dat să citim cuvinte mai îngrijit alese, considerații mai judicioase ticluite și elogi mai entuziaști scandate asupra acestei virtuți, decât cele ce ni le-a îmbiat, în ultimele patruzeci și opt de ore, presa din Budapesta.

Gazetarii de pe malurile bătrânului Danubiu și-au pus la bătaie toată iscusința literară pentru a convinge lumea, că Ungurii în tot decursul milenarei lor existențe europene s'au purtat cu minoritățile etnice și religioase ca niște îngeri: Nu s'au atins niciodată de drepturile lor, nu le-au prigonit, nu le-au jefuit avutul, nu le-au persecutat pentru limba și credința lor, n'au încercat, doamne ferește, vreodată, să le desființeze. Dimpotrivă, aceste minorități au putut viețui și s'au putut desvolta slobode, în toată bună vremea, ca'n raiul celor mai îndrăsnite visuri ale lor. Dovadă, între altele, că pe tot întinsul mapamondului ne există o lege mai largă, mai înțelegătoare, mai creștinească decât fămoasa lege a naționalităților, din 1868.

Copleșiți de sentimentele admirative față de larga omenie a nației lor și de umanitarismul ce se vădește în toate legiurile ungurești, gazetarii din Budapesta au uitat de întunecata robie în care au fost silite să trăiască minoritățile din Ungaria dealungul veacurilor, ca și de cele „șapte păcate strigătoare la cer” care se cuprindeau în celebrele legiuri ungurești privitoare la „cele trei națiuni” și la „cele patru confesiuni” recepte. Ei au uitat, ca prin farmec, de tragica poveste despre o „misera plebs contribuens”, a cărei stare insuportabilă a izbucnit de atâtea ori în cele mai sângeroase revoluții.

Mai departe, ei au uitat de nesfârșitul cortegiu al mucednicilor români sau de altă obârșie națională, cari și-au măcinat sau și-au stins viața în temnițele ungurești, fără altă vină decât că au pretins dreptate și pentru nația întru care s'au născut și pe care nu voiau s'o tradeze. Ba, mai mult, ei au uitat până și proaspătul iad pe care l-au deschis Ungurii pe seama Românilor, a Cehoslovacilor și Sârbilor ajunși sub stăpânirea lor pe urma recentelor dictate dela Viena sau pe urma unor agresiuni nazifasciste, după cum, firește, au uitat (ceea ce știe toată lumea) că fămoasa lege a naționalităților din Ungaria niciodată n'a fost aplicată. Ea a rămas doar un singur mijloc de propagandă pentru străinătate, o arătoasă firmă pentru o prăvălie goală.

Dar în pătimașa lor dragoste pentru virtutea omeniei, reprezentanții scrisului cotidian unguresc merg mai departe. Ei susțin că și'n mijlocul înviforatei sălbătăcii cu care se poartă acest războiu total, Ungurii au rămas incorigibili aderenți ai cavalerismului, nedesmințiiți practicantii ai generosității umanitariste, de aceea tratează așa de creștinește cu prizonierii de războiu, ca și cu populația civilă a teritoriului străin în care a intrat (vremelnice) armata ungurească.

Măi, măi, măi! Ca și când chestia aia dela Cornești s'ar fi petrecut de câteva veacuri, nu de câteva săptămâni!

Dar cititorii străini ai presei budapestane au, probabil, o memorie mai lungă decât cea pe care par a o vădi gazetarii unguri pâlți, peste noapte, de patima umanitarismului. Acești cititori știu că mieroasele spovedanii ale presei hortyste sunt mărturia panice care-a cuprins pe grofii de dincolo de Feleac. Miorlăielile falsului umanitarism cu care Ungurii vor să îmbete

lumea, nu-și vor ajunge scopul. În ochii acestei lumi Ungaria rămâne ceea ce a fost totdeauna: Țara prigoanelor sălbatice împotriva tuturor cetățenilor de altă obârșie decât cea arpadiană. Privind la chipul ei de mironosiță sulemenită ad-hoc, lumea cu adevărat de omenie își va spune: „C'est la même Jeannette, mais autrement coiffée”. Și-și va vedea de treabă. **R. B.**

Hotărârile delegației economice a Guvernului

București 6 — În ședința sa de ieri, delegația economică a discutat normele de aprovizionare a trupelor sovietice, a hotărât accelerarea transporturilor, a stabilit prețul făinei și al pâinii, a fixat rația zilnică de pâine neagră la 350 grame de persoană, a hotărât să importeze cantități mari de pește conservat din Turcia și să extindă convoaiele de autovehicole cari aprovizionează Capitala pe o rază de 150 km., precum și la alte orașe din provincie.

Depunerea efectelor militare

București 6 — Conform hotărârii Marelui Stat Major al Armatei române, toți locuitorii, cari dețin efecte militare de orice fel și indiferent de starea în care se află ele acum, sunt obligați să le depună la comenduri, legiuni și posturi de jandarmi până la 15 Oct. a. c.

După aceea dată, cei ce nu s'au conformat acestei dispoziții, vor fi urmăriți și sancționați sever.

Președintele Roosevelt despre lupta pentru Germania

New-York 6 — Plecând dela o comunicare a corespondentului militar de războiu al agenției britanice Reuter, care semnalează lupte grele în trei puncte — chei ale frontului apusean — Arnhem, Ubach și Nord de Anvers — Președintele Roosevelt a declarat că, probabil, calea spre Berlin va trebui deschisă cucerindu-se metodic fiecare palmă de pământ. Chiar așa de-ar fi, noi nu ne vom lăsa până ce nu vom înfrânge pe inamic.

Respectarea neatârnării altor națiuni

Londra 6 — Postul de radio Moscova a luat poziție față de propaganda mincinoasă germană care afirmă, că sovietele urmăresc bolșevizarea României. Emisiunile postului de radio sovietice arată, că au trecut zile și săptămâni dela intrarea armatei roșii pe teritoriul României și nimic din toate acestea nu s'a întâmplat. Amestecul, în structura internă a altor state, este în contradicție cu programul partidului comunist. Respectarea independenței altor națiuni este unul din principiile de bază ale Uniunii Sovietice.

Relațiile cu Finlanda

Londra 6 — Generalul Stanov, președintele comisiei de control a sosit la Helsinki.

Se sporesc salariile

În condițiile grele ale traiului zilnic de acum, cei chemați au procedat la sporirea salariilor pentru funcționari și muncitori.

Această sporire își va avea urmările binefăcătoare în deosebi atunci, când în același timp se vor lua și unele măsuri în consecvență.

Între altele, se cere o acțiune hotărâtă pentru ieftinirea traiului, organizarea transporturilor de aprovizionare, asigurarea legăturii directe între consumator și producător, prin înlăturarea mijlocitorilor acaparatori și speculanți; iar cooperativele și cantinele, la rândul lor, vor sprijini această lucrare de îmbunătățire.

Fără acțiuni, de felul celor mai sus pomenite, toate sporirile de salarii nu vor avea alt rezultat decât creșterea scumpetei.

Invățătura zilei

De ne-am judeca noi pe noi înșine,
n'am fi judecați.

I Corinteni 11, 31

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuiește:

Sâmbătă 7 Oct. — † M. Serg. Vach.
Duminică 8 Oct. — C. Pelagia

Serviciul religios

În fiecare zi dimineața la ora 6¹/₂, Utrenie și în continuare *Sfânta Liturghie*. În fiecare seară la ora 6 Vecernie. Vineri seara după Vecernie „Acatistul Maicii Domnului”.

În Duminică și Sărbători dimineața la ora 8¹/₂ Utrenia, în continuare la ora 9¹/₂ *Sfânta Liturghie*. La liturghie cântă „Corul catedralei”, sub conducerea profesorului Gheorghe Șoima.

FARMACIILE DE SERVICIU

Vineri 6 Oct. Guido Fabritzius Piața Mică 27

Răspândiți cu drag

Telegraful Român
Organul lui Șaguna din 1853

Generalul Bor prizonier

Londra 6 — Generalul Bor Komorowski, comandantul eroicilor apărători ai Varșoviei, e prizonierul Germanilor.

Ieri, în Camera comunelor, primul ministru dl Winston Churchill a adus un emoționant omagiu luptătorilor polonezi din interiorul Varșoviei.

La periferiile Belgradului

Moscova 6 — Trupele sovietice au ajuns la periferiile capitalei jugoslave, după ce au înaintat pe trei coloane.

Linia Sofia-Salonic, ca și linia Belgrad-Budapesta, au fost interceptate și întrerupte.

Din zi în zi se așteaptă căderea Belgradului, aceasta fiind inevitabilă, după cum este nevoită să recunoască și agenția de știri germană DNB.

Debarcarea aliată în Grecia

— Portul Patras cucerit —

Cairo 6 — Dela Cartierul general aliat din Mediterana se face cunoscut că trupe britanice aeropurtate au fost parașutate în Peloponez. Împreună cu patrioții greci, ele au cucerit cel mai important port peloponezian, Patras. Garnizoana germană a capitulat.

Alte trupe aeropurtate au fost debarcate în mai multe insule din Marea Egee și în Albania.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae.

În timpurile recente, de mari ispite totalitariste, Biserica a fost în statul nostru singura, ori aproape singura, instituție care a rămas pe lângă SPIRITUL DEMOCRATIC. S'a adevărit astfel din nou însușirea ei de BISERICĂ A POPORULUI, a obștei celei mari care, după concepția ce stă la baza organizației noastre bisericești, are dreptul să mărturisească și să-și spună cuvântul în chestiunile privitoare la destinul ei.

L. P. Sf. Mitropolit NICOLAE

In camera Lorzilor

La desbaterea din urmă ale Camerei Lorzilor, cum se anunță din Londra, a luat cuvântul Lordul Vansittart și a propus ca, pe cât e posibil, toți aliații să participe la administrarea Germaniei, — cel puțin cu caracter consultativ, — și nu numai cele 3 mari puteri.

Germania — spune Vansittart — trebuie să învețe smerenie, precum și respectarea aceloră căroră ea li-a tăgăduit chiar și simplul drept la existență. Smerenia aceasta nu va fi învățată printr-o ocupație cu caracter monopol al celor trei mari puteri. Este esențial — continuă oratorul — ca ocuparea Germaniei să fie îndelungată, altfel s'ar prăbuși orice reformă ca un castel de cărți de joc.

Episcopul de Chichester a adăugat, că Germania trebuie să fie dezarmată și germanii făcuți să vadă în mod neîndoelnic că au fost complet biruiți. Viitorul Europei depinde de felul în care aliații vor trata masa celor 80 de milioane de Germani. Planul de a face din Germania, o țară de agricultori, nu poate avea rezultat în ce privește situația economică din Europa. Tratatul de pace să nu fie înrăurit numai de pasiuni și emoții.

Viconte Cecil a făcut observarea, că popoarele germane trebuie să fie făcute să creadă în moralul creștin și că libertatea, dreptatea și buna credință are să conducă relațiile internaționale.

Viconte Cranborne, președintele camerei, a declarat că guvernul britanic consideră cu simpatie părerea după care membrii națiunilor unite care au participat la operațiile împotriva Germaniei, să-și dea contribuția și la forțele de ocupare atunci când se va sfârși războiul. Viconte Cranborne nu aprobă părerea episcopului de Chichester, care a cerut ca guvernul britanic să socotească poporul german — spre deosebire de mișcarea nazistă — ca nefiind răspunzător de acest îngrozitor război; din contră, poporul german a fost acela care a permis regimului hitlerist să ia puterea și să o folosească așa cum a folosit-o; nu putem socoti poporul absolut fără nici o vină. Guvernul, de altfel, va face totul ce e necesar, ca asemenea război să nu se mai întâmple.

SITUAȚIA FRONTURILOR

Marele Stat Major al Armatei Române a dat următorul comunicat asupra operațiunilor desfășurate în 5 Octomvrie:

În Transilvania centrală, trupele noastre și cele sovietice și-au continuat înaintarea, apropiindu-se de Gilău. În zona Turda-Murășul mijlociu, bazele de pornire la atac au fost îmbunătățite.

În Transilvania de Vest și Ungaria au fost respinse mai multe atacuri inamice.

În Banat, inamicul a fost urmărit spre Vest și Sud-Vest.

Frontul din Răsărit

Pe frontul de Răsărit în afară de căderea Varșoviei, nimic important. Se fac pregătiri în vederea asaltului general.

Frontul din Baltani

Cartierul Mareșalului Tito comunică ocuparea orașului Šabac la 45 km. Vest de Belgrad. La Sudul Capitalei, Sârbii sunt cam tot la aceeași distanță. În S-E, după joncțiunea cu Rușii la Vest de Negotin, înaintarea Sârbilor face progrese.

Mai aproape de capitala Jugoslaviei sunt însă cele 2 coloane rusești, cari au ocupat erî Panciova la 14 km. Est de Belgrad. Căderea Capitalei este acum iminentă.

În Sud a fost reocupat orașul Strumița.

Londra 6 — Din Moscova s'a anunțat ieri seară că armatele rusești se află la periferia Belgradului.

Armatele rusești au tăiat principala linie ferată ce leagă Budapesta și Belgradul.

Trupele iugoslave au capturat orașul Avala, la 30 km. depărtare de Dunăre.

Numai câteva sute de kilometri separă armatele rusești de Belgrad de armatele britanice din Peloponez.

Armatele rusești se îndreaptă acum spre Niș, pe care dacă îl vor ocupa, va fi tăiată retragerea germanilor din Sud.

În Grecia, după trei ani și jumătate, trupele britanice luptă din nou alături de trupele grecești de patrioți. Intreaga peninsulă Peloponez este pe cale de a fi elibe-

rată. Pe un front de 1000 km., pe coasta Adriaticei, pe coasta Albaniei și în Sudul Greciei, se dau lupte înverșunate, mai ales în Albania, în fața insulei Corfu. Patrioții luptă alături de trupele britanice. Populația este cuprinsă de un mare entuziasm.

Londra 6 — Debarcarea din Grecia a trupelor anglo-americane s'a făcut în cele mai bune condiții. Prin lansarea din avioane au fost aduse până acuma vreo 2 divizii, cari au și ocupat orașul Patras [al treilea ca mărime în Grecia], dela intrarea în strâmtoarea Corintului, oraș care va zădărnici de acum orice ieșire spre marea Ionică a Germanilor.

Au mai fost bombardate regiunea Atenei și mai multe obiective în insulele egeice.

În orice caz, procesul eliberării Greciei face pași repezi.

Frontul din Apus

Londra 6 — Forțele aliate care au pătruns pe teritoriul german prin breșa dela Aix La Chapelle, întâmpină acum la Begendorf rezistența tancurilor germane aduse aici în grabă pentru a stăvili înaintarea aliaților. Se dau lupte din cele mai grele.

Trupele armatei a II-a britanice au pornit o ofensivă limitată, îndreptată spre Nijmegen.

În sectorul canadian se dau lupte pentru cucerirea insulelor olandeze, pe care germanii au început să le evacueze.

Armistițiul dela Dunkerque s'a terminat astăzi de dimineață, după ce a mai fost prelungit cu 4 ore.

În cursul lunii August au fost aruncate asupra Germaniei 56.000 tone de bombe de toate mărimile.

În Italia au fost bombardate liniile ferate din Nord și vasele din portul Genova.

Numărul prizonierilor de războiu din America

New-York 6 — 303.181 prizonieri de războiu se află actualmente în USA. Majoritatea sunt germani. Urmează apoi italienii și japonezii.

Ultima Oră

București 6 — Ieri s'a ținut un consiliu de miniștri sub președinția dlui General C. Sănătescu. Au participat, pe lângă titularii departamentelor, dnii miniștri de Stat Iuliu Maniu, Const. Brătianu, Lucrețiu Pătrășcanu și Const. Titel Petrescu.

Consiliul a reexaminat Decretul Lege pentru purificarea aparatului de Stat, făcându-i unele rectificări. Va fi revizuită situația tuturor funcționarilor numiți după data de 22 Februarie 1938.

Moscova 6 — Ofensiva sovietică în Jugoslavia a dus la cucerirea gărilor Pancevo, situată la 14 km. NV de Belgrad.

La Vârșeș și Petrograd au fost capturate 76 avioane inamice.

Editura și tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu